

Serveis ecosistèmics a la Serra de Tramuntana.

Què són els serveis ecosistèmics?

Com arribem a la idea de serveis ecosistèmics?.

Classificació dels serveis ecosistèmics

Serveis culturals

Elements vegetals personalitzadors del patrimoni rural de la Serra mi de de les Balears en general.

Jardins històrics i jardí tradicional del mon rural

Que són els serveis ecosistèmics?

Els serveis ecosistèmics són aquells beneficis que un ecosistema aporta a la societat i que milloren la salut, l'economia i la qualitat de vida de les persones. Un servei ecosistèmic deriva de les funcions pròpies dels ecosistemes.

Els ecosistemes naturals i els rurals o agrosilvopastorals tenen unes externalitats positives que són bàsiques per al funcionament de la Biosfera i que normalment no són valorats.

Com arribem a la idea de serveis ecosistèmics?.

La supervivència marca el disseny del projecte de la vida.

La primera fase és la reproducció privilegiada de l'organisme més apte.

En animals gregaris la supervivència depèn de l'aptitud individual i de la qualitat del grup. Altruisme i emocions.

En alguns animals gregaris i colonials que tenen espècies domèstiques la supervivència depèn de l'aptitud individual, del grup i de les espècies associades domèstiques en simbiosi.

La supervivència de l'espècie humana depèn de l'aptitud individual, el grup, els simbiotes domèstics i de la comprensió de la necessitat de que els cicles biogeoquímics es tanquin i que el flux energètic sigui rendibilitzat per la fotosíntesi, això depèn no sols dels domèstics simbiotes sinó també de bacteries, fongs, algues, insectes i en general la biodiversitat funcional de la Biosfera. La teua supervivència depèn també de la resta de biodiversitat i de la funcionalitat de l'Ecosfera

La infraestructura que hem de gestionar i mantenir per a la pròpia supervivència és l'ECOESFERA

Classificació dels serveis ecosistèmics

Des d'un punt de vista ecològic s'organitzen de la següent manera:

Serveis generals de suport relatius a la energia, creació de PP i segrest de C.

Serveis generals de suport relatius a la matèria, cicles BGQ i reservoris d'aigua.

Serveis generals de suport relatius a la informació, manteniment de la biodiversitat, la successió i l'evolució, relacions tròfiques i col·laterals (pol·linització i dispersió).

Serveis metabòlics; anabolisme o producció de recursos naturals ; biològics, AHPPN i minerals i capacitat catabòlica: reciclatge i assimilació dels residus.

Serveis culturals: saviesa, bellesa, bondat. El paisatge en el sentit estètic, l'ètica ambiental, ensenyament i recerca, identitat, història i patrimoni. Sentit de les proporcions i de la bellesa, comprensió de l'univers i del propi individu.

La natura és un poema enigmàtic.

Plató.

La Avaluació dels Ecosistemes del Mil·lenni (Nacions Unides el 2005), les defineix com aquells que s'obtenen dels ecosistemes i de la ecosfera en general.

Popularment s'organitzen en serveis de subministrament o recursos naturals, de regulació i suport al funcionament ecosfera i finalment serveis immaterials.

De serveis ecosistèmics n'hi ha de **quatre tipus diferents**, segons el benefici que ofereixin:

- Els **serveis d'aprovisionament** són aquells referits a la quantitat de béns o matèries primeres que un ecosistema ofereix, com la fusta, l'aigua o els aliments.
- Els **serveis de regulació** són aquells que es deriven de les funcions clau dels ecosistemes, que ajuden a reduir certs impactes locals i globals (per exemple la regulació del clima i del cicle de l'aigua, el control de l'erosió del sòl, la pol·linització...).
- Els **serveis de suport**, com la biodiversitat i els processos naturals de l'ecosistema, que garanteixen bona part dels anteriors.
- Els **serveis culturals** són aquells que estan relacionats amb el lleure, l'oci o aspectes més generals de la cultura.

Transforming the World in an Era of global Change – **3rd Nobel Laureate Symposium on Global Sustainability** – 19/05/2011 – Stockholm Resilience Centre

– http://globalsymposium2011.org/wp-content/uploads/2011/05/resilience_summaryXlow2.pdf

“Key Messages: Policy makers around the world need to adopt a new systems thinking that pays much more attention to the negative side-effects of quick fixes and recognizes the numerous possibilities in investing in sustainable use of ecosystems and their services.”

La Natura es font de recursos i embornal de residus generats per el sistema econòmic. Altres beneficis s'obtenen directament dels ecosistemes sense passar per processos de transformació ni per els mercats, com en el cas de l'aire net. Així, la bona salut de l'economia i el benestar humà estan en el llarg termini supeditats al manteniment de la integritat i la resiliència dels ecosistemes que la engloben. El que la teoria econòmica convencional actual hagi ignorat aquest fet, s'ha identificat com a una de les causes fonamentals de l'actual crisi ecològica.

Rudolf de Groot 2007.

RIO + 20. Conferència de l'ONU 2012. Dues tendències Economia Verda i Bens Comuns de la Humanitat

L'objectiu central de la "economia verda" es crear, par a la inversió privada, un mercat de l'aigua, del medi ambient, dels oceans, de la biodiversitat, etc. Assignant preu a cada element. Se desitja no sols la mercantilització de la part material de la naturalesa també els processos i funcions de la naturalesa. Amb altres paraules se cerca no sols mercantilitzar la fusta dels boscos sinó també la absorció de CO2 d'aquests boscos, els seus serveis ecosistèmics. **Poner precio a todos los valores.**

Frontalment a aquestes posicions, la societat civil defensa els "bens comuns de la humanitat", produïts per la naturalesa. Entre ells estan l'aire la atmosfera, l'aigua, els aqüífers -rius, oceans i llacs-, les terres comunals o ancestrals, les llavors, la biodiversitat, els parcs naturals, el lenguaje, el paisaje, etc. **Valores sin precio**

Ignacio Ramonet 2012

PROVISIÓ		
SERVEI	INDICADOR	UNITATS
Aliments	Producció de bolets	kg/ha.Municipi/any
Matèries primeres	Producció de fusta i llenya	Mg/ha.Municipi/any
Aigua dolça	Escorrentiu	l/m ² /any

Serveis culturals

CULTURAL		
SERVEI	INDICADOR	UNITATS
Turisme	Turisme rural	Places/ha.Municipi
	Xarxa Natura 2000	(ha. XN2000/ha.Municipi) *100
	Observacions d'animals	Núm observ/ha.Municipi/any
	Tracks del Wikiloc *	Núm tracks/ha.Municipi

REGULACIÓ		
SERVEI	INDICADOR	UNITATS
Regulació climàtica	Embolmal de carboni forestal	Mg/ha.Municipi/any
Manteniment de la fertilitat del sòl	Estoc de carboni orgànic al sòl	Mg/ha.Municipi
Regulació hidrica	Emmagatzematge d'aigua capçada i el sòl	l/m ² /any
Purificació d'aigua	Coberta de bosc natural	(ha.bosc/ha.Municipi) *100
	Coberta de bosc de ribera	(ha.bosc ribera/ha.buffer) *100
Control de l'erosió	Coberta forestal en zones pendents	(ha.bosc /ha.>30% pendent) *100

BIODIVERSITAT		
SERVEI	INDICADOR	UNITATS
Biodiversitat	Riquesa d'espècies llenyoses	Núm total d'espècies
	Riquesa d'espècies d'ocells	Núm total d'espècies

S'espera que les cartografies de Serveis ecosistèmics esdevinguin una eina per a la presa de decisions, per exemple a l'hora de fer els plans municipals d'adaptació al canvi climàtic . El projecte de Llei de Canvi Climàtic, aprovat pel Govern de la Generalitat i ara en tràmit parlamentari (2016) vol incentivar les activitats que mantenen i milloren els serveis ecosistèmics posant en marxa polítiques de pagament pels serveis ambientals.

La restauració dels ecosistemes consisteix en recuperar els **serveis ecosistemes** del lloc.

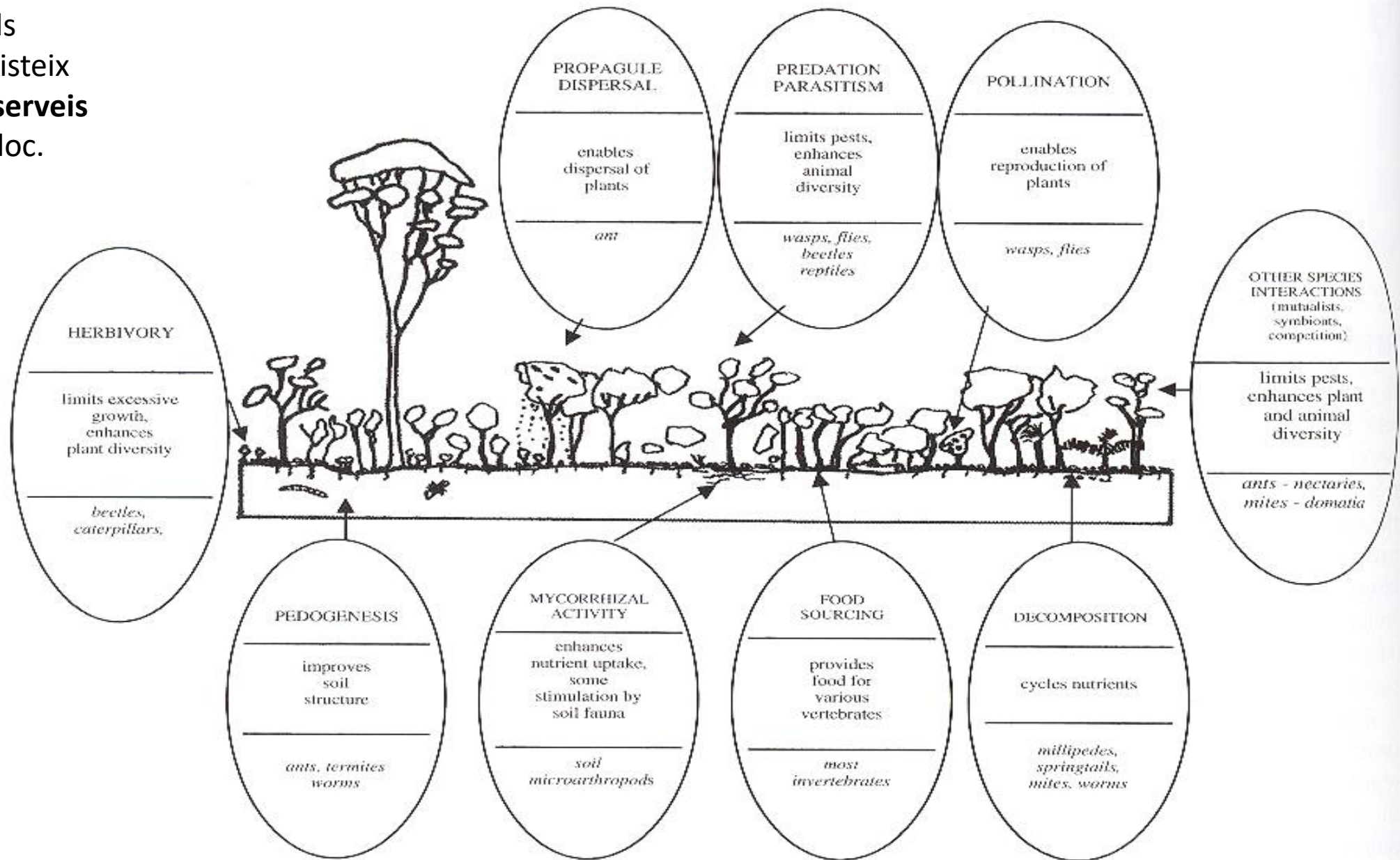

Fig. 15.1. The ecosystem functions and processes that need to be established in restored land.